

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Commentarius in universam Aristotelis - Cod. Ettenheim-Münster 157

Aristoteles

[S.l.], 1611

Qvaestio Prima

[urn:nbn:de:bsz:31-117375](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-117375)

quædam. Secus. Quod. v. q. 23. f. 1. Coniunctio
et alij. in hoc. q. 23. f. 1. q. 23. f. 1.

QUESTIO PRIMA

De prædicamentis generatim.

Antequam ad prædicamenta in specie accedam
nonnulla alia de prædicamentis in eis præstenda
sunt: Tum ut ea quæ hactenus ab Aristote dicta sunt
melius intelligantur: Tum etiam ut sciatur, quænam
et quomodo in prædicamentis collocanda sint.

ARTICULVS PRIMVS

Quid sit prædicamentum

Categoria siue prædicamenti nomen, olim uide
significabat quod hodie prædicatum, sed iuxta
presentem loquendi usum duo potissimum sig
nificat. Primum sola 10 summa genera, nem
pe substantiam, quantitatem, &c. Cum. & hæc
uniuscuius de suis inferioribus ita prædicentur
ut nulli alij subiciantur merito per autoris
matiam denominari posse uidentur categorie
seu prædicamenta, siue prædicata: nempe
suprema et præstantissima. Deinde eorum 3
genera seu prædicamenta plurius prædicantur

significat eundem modum predicandi habentibus
inter se coordinationem vel in concreto plura
predicata habentia eundem modum predi-
candi inter se certo modo coordinata. Quae
predicata sicut possunt esse vel res vel con-
ceptus vel voces vel scripta; Ita etiam pre-
dicamentum quatuor modis accipi ac fieri potest
vel in rebus, vel in conceptibus, vel in vocibus
vel in scriptis; Verum quia sola res
sunt principalia predicata, conceptus verus
et nomina instrumentalia tantum, rerum
imagines et signa; Ideo etiam predicamentum
principaliter, realium predicationum dispo-
sitionem significat, atque recte a. For. sive
scribitur. Alii autem generis summi realium
eorum quae sub ipso sunt naturalis dispositio.
Quamvis ut ante dictum est predicamentum
hac modo sumptum ab Aristotele hic non tractatur
sed potius ut est dispositio vocum ex in bitis
realia predicata significantium. In qua
descriptione generis loco ponitur dispositio
qua obiective sumpta est etiam ratio

Hæc vero conceptus reflexi, sine ulla intentione
 formati, qua res, concepte inter sese, dispositæ.
 Unde teste Boetio et ceteri sententia, Predicamen-
 tum est nomen in intentione, licet voces et
 res quæ in predicamentis cogitæ ac metaphy-
 sice collocantur primo intentiones sint. Si dicat
 genera et species poni in predicamentis, eam
 esse duas intentiones non primas; & genera
 et species inter se posita poni, non hæc, cum ut
 sic mere ræones ræois sint. Deoq; per se ad
 nullum ræois predicamentum spectent, sed ræone
 tibi ad solam predicamentum ræois ræois
 centur. Et licet predicamentalis dispositio
 ræone ab intellectu humano pendeat non est
 arbitraria sed naturalis, hoc est naturæ
 ræone accommodata, quæ magis ræois sup-
 iore ræois ræois ræois loco locatur. Cum
 hæc dictio for. congruit dictio illa quam ex
 J. Thoma et ceteri sententia tradit Capred. in 1.
 disto. 2. a. 3. ad. 10. his verbis. Predicamen-
 tum est coordinatio predicabilium secundum sapientiam
 et ræois essentialiter ordinatum ab intellectu
 ræois ad generalissimum habentem ræois ræois
 predicandi. Ultimam particulam proferat

Dd

adquiri, qua numerus, et predicamentum colligitur
lib. op. no. Diversis modis predicandi, ad
quorum aliquam unam, et singula predicamta
aliquo modo pertinent

ARTICULVS SECVNDVS

Quenam condiciones requirantur, ut aliquod pre-
dicatum directe ac per se in predicamento ali-
quo reponatur.
Quidquid in aliquo predicamento ponitur altero
modo, ponatur oportet, consentientibus caty. phi-
losophis. Uno proprie, per se, ac directe. Al-
tero per accidentia, sive reductio et indirecte.
Ite. Illud per se ac directe in aliquo pre-
dicamento ponitur quod in recta linea ad eius
predicamentum collocatur et sequens conditioes

Prima conditio est, ut quod in predicamento ponatur, sit finita perfectionis.
Secundo debet esse finita ac limitata perfectionis, cuiusmodi sunt omnia entia creata. Deg-
a. teste. S. Thoma. 1. party. q. 3. a. 8.
propterea quod sicut infinitum ad nullum in pre-
dicamentum spectat, sed potius omni predica-
mentum res et predicata referuntur ad ipsum
tanquam ad primum suum fontem et auctorem
ut recte Fon. c. g. docet. Dicitur sicut infinitum
quia licet essibilis fons aliqua linea in-
finita longitudinis, vel simile quoddam est

nihilominus reponeretur in aliquo predicamento eo quod
 non inest unius generis, vel speciei perfectioni habet,
 ut: neq. enim linea in parte longa praeter longi-
 tudinem alterius ubiq. predicamenti vel speciei
 perfectio. ~~et~~ ~~est~~ ~~in~~ ~~omni~~
 re. per se. ~~est~~ ~~in~~ ~~omni~~ ~~re~~.
 Probatia. hae conditio qd. qd. in aliquo
 predicamento ponitur, vel debet uniuersim et essentialiter
 de inferioribus predicari ut genera et species, vel
 taliter tale est ut de ipso aliud ita predicari
 possit, cuiusmodi sunt individua, sed deo nec pra-
 dicatur essentialiter de ullo inferiore propter
 modum singularitatem neq. ulli tanq. superiori
 nec priori propter infinitatem subiecti ut the-
 ologi contendunt. Ergo non ponitur directe
 in predicamento. Quod u. nec in directe re-
 ponitur sed sequ. a. colligendum erit. Breviter
 cum Vasquez. in. p. i. disp. 22. c. 4. sic p-
 dicatur Deum non poni in predicamento.
 Quia de id quod in aliquo predicamento ponitur
 nec ponitur Tribia debet esse, vel genus, vel speci-
 es vel Individuum sub aliquo genere aut
 aliqua specie, vel homin pars, sed hoc nil.

... huiusmodi esse potest. Dicitur quod omni quo nixitur
conceptus vel saltem vocabulum Dei in predicamento
to. reparator. *Concertum et uoce di-*
nta sumpta in predicamento qualitatis pon-
itur in nullo quia conceptus et uoce sum-
pta, non aliter neq. in alio predicamento
quam in suorum significato cum predicamen-
tis reponentur. Sed huius vocabuli Deus
significatum in nullo poni probatur. Ergo
neq. etiam ipsius vocabulum vel conceptus in
aliquo reponentur.

Secunda conditio
ut aliquis in predi-
camento ponatur, ubi
est Ens reale.

Secunda conditio est ut sit Ens reale prout reale est
positum enti rationis et descriptum in nobis
est in proemio log. q. 4. a. 6. Id quod actu
vel potentia in rerum natura existit, intelli-
ge existentiam positivam et uera in utriusque
dictum. Ita cum *Arte v. Met. textu 14.*
docet. S. Thomas passim et eorum aliorum
philosophorum sententia propter quam conditio
a predicamenti excluduntur negationes, priuatio-
nes et figmenta et uoces raris.

921
Tertia conditio est ut predicatum quod dicitur in Tertia conditio.
predicamento prout dicitur in suis generibus. Ut aliqd in pradi: po
ne completum, sicut totum: quod dicitur a. 2. q. 2. genere perfectum.
ita dicitur dicitur dicitur: Illud ens est completum
quod si est singulari, non venit in compositionem
alterius entis per se, ut Socrates et haec Albedo.
sunt eae et universale, predicatur in questione
quid est, de aliquo eiq modi completo singulari
ut genera et species singularium completorum.
Incompletum vero est quod est pars alicuius entis. Quid sit ens incom-
pletum? duplex est, Physicum scilicet
aut metaphysicum. Incompletum quid, physice
est materia et forma physica, ut anima et corpus ex
quibus homo per se constituitur, et partes integrae
ut caput, manus, pes, et partacula aqua vel
aeris; Item uniones eiq modi partium. Deinde, sub
stantia qua a parte rei differt a natura sub
stantiali, cum qua totum substantiale per se com-
ponit, et actualis inherens accidentium, qua in
re unio cum natura accidentali, eodem modo totum per
se, licet accidentale constituit, iuxta eam rean-
tionem doctrinam apud Coimbr. a. 1. et Rubium
q. 2. Denique inter physice incompleta entia

remouetur etiam **Maignet**. teste **Boetio**
diss. 32. sect. 1. n. 17. ^ois ^oio dependentia
sive fieri cuiusq. rei comparata ad illam
terminum qui fit. Est enim inq. quidam
directe pertinet ad illud predicamentum, ad
quod directe uel indirecte pertinet ille termin
us qui dependet, et eo mediante ab aliqua
causa fit ac proceditur. Metaphysice inco
mpleta est differentia, genera uero et spe
cies non item; licet ex genere ^{con} differen
tia speciali tanquam ex duabus partibus con
ponatur species, et individuum ex specie ^{ad} huc
ita differentia individuali, nilominus ^{tam}
genus et species quatenus tota ^{pot} Potentialia ⁱⁿ Uni
uersalia sunt et a suis infeasibus praedicantur
saltem illa consideratione completa quod sunt tan
quam de completis singularibus praedicantur in quibus
tamquam in predicamento ^{sub}stantiis, significantur
uero ^{sub}stantiis. Differentia uero quatenus ^{con} ^{con}
considerentur ex ^{con} sententia incompleta ^{con}
sunt: Ita quia non possunt praedicari in quibus
de completis singularibus uel speciebus: tamquam

N.B.
Cuius generis, cum
tamen pars sit
metaphysica,
non est enim in
completum!

non aliter concipitur ^{libi} significatur quod
 quodam forma incompleta contrahentes genera
 et constituentes species vel individua: Propterea in
 Arist. ^{huiusmodi} etiam in predicamento ^{libi}
 noib; adiectivis designantur ut sententia
 Canib; cit. q. 2. a. 2. docent. Deinde diff
 rentias non fore directe in predicamento
 ostendi etiam potest ex ^{libi} predicamento quod
 subordinantur essentialiter alicui generi summo
 quod tamen ex ^{libi} sententia ^{libi} narium ^{libi} et
 colligitur etiam ex 1. Reg. Artis. c. 3. tradita.
 Sed incompletam metaphysicam revocari etiam
 potest existentia si quidem iuxta communior
 sententiam sola ^{libi} differat ab ^{libi} nam ex
 essentia et existentia cuius rei metaphysice
 saltem, hoc est per ^{libi} considerationem, ^{libi} est
 reale per se compositum; Quod si ^{libi} ^{libi} ^{libi} ^{libi}
 tiam cum ^{libi} et ^{libi} et ^{libi} ^{libi} ^{libi} ^{libi}
 tot ex ^{libi} rei ab ^{libi} distinguuntur.
 Debet eas inter ^{libi} incompleta ^{libi}
 numerare

In hac conditione sequitur primo unum quod si in
consideratione completa et incompleta
Unum idem dicitur
eo respectu dicitur et sub illa in predicamento collocari sub hac ab
excluditur aut ponitur. Si recte excluditur. Exemplo sunt generabilia
in predicamento.

Species et partes quoyereas que dum in toto
coniuncta sunt vel sub ea ratione considerata non
entia incompleta sunt, sed ab eo separata acqui-
runt modum essendi entium completorum, ut partes
aqua, ignis, ligni: Partes et quoyereas in non
tium .u. g. oculum, carnem, ossa etc. completoria
tia aliquando faciunt physici illi, et aliis signis
partes propriis formis substantialibus ab aca. Diversis
inveniri; sed entia semper incompleta esse dicunt,
alii, qui istiusmodi partiales formas negant.

Abstracta forma
indirecte tantum
ponuntur in predi-
camento.

Sequitur etiam abstractas formas u. g. animatitatem,
humanitatem, naturam lapidis vel arboris etc. non
poni directe in predicamento forma sed indirecte
tantum eo quod sint entitates incompletae, quibus
quidem etiam una cum substantia constituitur
tum substantiale per se: sed quoad accidentia ab-
tracta non caret res difficultate. Certe in
q. 2. rotundi negat abstracta sui dentia esse
in predicamento, sed eo quod prae inde atque forma abstracta.

et sic sunt in completis...
 nimirum, cum quae...
 videtur...
 pleraque...
 hoc arguunt...
 tur in unione...
 opinio...
 tentione...
 tia: adtracta sine...
 modo...
 concipiatur...
 incompletorum...
 ibi se...
 tra...
 et...
 de...
 ratur...
 notatum...
 oporteret...
 plura...
 etiam de...
 arum...
 rebus...

concordantia
 in eo
 adtracta
 Accidentia quod
 concipiuntur p
 modum entium com
 pletorum, ponunt
 in predicamentis.

Si quis admodum
 aliter intensionis rationem
 non ponuntur in
 predicamentis.

prout ordinariè concipiuntur, et significanter no-
 tuius abstractis. Nisi qd Coniunt. Rubio et
 Marzid negare uelit. Nam talia inter non sunt
 substantie et modum abstrahi in seipsis. Ne p. c. c. c.
 ex substantia et natura substantiarum fieri. qd
 unum est p se, id. e. q. utraq. inconstituta entia
 de predicamento substantie, sed ex modo actuali
 inhesionis et abstracti accidentis natura, non
 componi unum p se ut predicti aut hoc res putant
 sed illa modum esse mere accidentalem et generari
 secum accidenti neq. ex illo et abstracto acci-
 dente posse unum p se constitui sed tantummodo
 unum p accidentem, quia nec ex substantia qd abstracta
 et accidentia inhaerent et a qd ille modus etia
 dependet, non pot. fieri unum p se, ex oia sen-
 tentia sed tantum p accidentem unum i a qua re-
 sponione forte non abhorret. Soarez lib. 7. cap. 1.

Si antiquioribus phi 32. n. 18.

Ut taceam eandem uoluntatem
 philosophis credimus negationis a multis praesertim antiquioribus philosophis
 quibus modum actualis inhesionis inter acci-
 dentem et substantiam inhaerentiam
 negari q inter accidentem et substantiam inhaerentiam
 praeter rationem ostendere putant. Quia ex
 sententia si ita uera est, ut accidentem esse uelut
 multo magis auctoritatem tuam tolleretur oia difficultas.

et sic dicitur in abstracto accidentia. Sed si completa
 clarata, tunc non estiam dicitur; sed necessaria ad aliqd.
 Directe in predicamento locandam tunc ex eoi philo
 Sophorum coarsatu, tunc ea rae quod ea qua di
 recte in predicamento ponuntur ita viter se affecta inferioribus uniuersa
 ee debeant, ut Superiora de inferioribus uniuersa vel predicari.
 ut dicitur in prioribus cap. loquitur, tanquam de fortis
 h. e. essentialiter et in qd predicari posse, ut
 ex dicitur predicamento constat. Sed completa et
 incompleta entia non possunt sic predicari, neq
 in corpore quod e altera pars animalis, vel anima,
 vel caput, vel oulg, vel rationalitas, vel huma
 nitas e at uiuens, corpore etc. nec uicissim.

Haec tertia conditio
 probatur ex eoi philo
 Sophorum sententia: et
 inde, quod huiusmodi
 tria non possunt de
 inferioribus uniuersa
 predicari.

Quarta conditio e, ut ne predicatum illud quod directe
 in aliquo predicamento locatur sit ens per accidens,
 sed ens p se unum. Describitur a. ens sine unum
 p accidens a Comib. in pref. Corp. q. 2. a. 1.
 Disiunctum uel quod e aggregatum ex rebus diuerso
 rum predicamentorum, ut hominibus; uel ex rebus unius
 qd eam predicamenti. Sed nulla unione et conexione phy
 sica inter se se unitis et copulatis, ut albedo et dulcedo
 lactis, uel ex rebus quarum utraq, aut altera tantum

Quarta conditio, ut
 quae in predicamento
 ponuntur, sint ens p se.
 Dicitur. ens p se.

canentis recipiunt concretio: acci dentia: ut album, nisi
 com. doctem dei, sed male: pone quia ipsemet *Prima causa cui*
 in pluri qz predicamentis ea seponit ut clara eant a predicamentis *accidentia non regit*
 ex ipis verbis supra. c. 4. descriptis et ex seq. cap. *ab autoritate Arist*
 exempli q' ipsi singuloru predicamentoru tracta *et alias predicamen*
 tioni miserit; tum qz alias nullu verbu *tionis tollentur.*
 rem. in predicamento atqz fere tollentur. *3.*
 z. in *Actiois scilicet et passiois* *Auctoritate Capreoli*
 ora verba saltem adiectiva et comu participia *quia*
 sunt noia concreta et comotativa, ut ex *accidens, cuius altera*
 reit docet Eckius, tr. 2. in *Letum et passio* *partes primario et in*
Tum qz teste Capreolo. s. sent. dist. 8. altera tantum secund
ad 1. contra conclusionem dicitur. Illud *ario et in aliquo*
accideas quod ita significatur p' ali *condignificatur.*
ut altera ippig pars, primario et in
significatur altera tantum seu adario et
condignificatur et comotivo, aliqz simi
tas, similitas, paternitas, et mille alie res huius
etiam abstractis noibz significata, foram
entia q' accideas reg. in predicamentis
possint. Tqz illud tantum e' casu p'
utraqz partem que prius paliter et in
significatur ut vocat signi. casu. explicat Capreolo

preterea negat Vniuersale eē ens p̄ accidens
 quod est et primario significari rationem
 Materiale uero significatum inueni per se
 ceptas tantum secundario rationem
 significat. Negat itaq̄ ita dicitur
 preterea quod ens p̄ accidens simpliciter
 unam tantum sui partem non eē ens p̄ se
 sed p̄ se: ad quando hoc modo significari
 videtur ut Capreolus in concretis et connotatis
 hinc notis um tōi philosophorum sententia
 docet, tantum sumitur quoad unam quasi par-
 tem, qua primario et sic significatur p̄ uocem
 concretam. Propter eandem conditionem
 q. 2. a. 2. a predicamentis reſciunt artemuta
 qua putant eē entia p̄ accidens et eadē
 sic ac primario tam ipsorum materias tam
 figurarum significari quomais alii p̄ prima
 primario significari figurarum significari et secundario
 tam ponuntur arte-
 da in predicam. rias quasi connotari docent oīa artefacta
 reponant in predicamenta Qualitatis
 + Speis. Vtra sententia probabilior
 in . 2. Physicorum

si uerum est quod
 figura artefacto-
 primario significari
 tam ponuntur arte-
 da in predicam.
 Qualitatis?

Quinta conditio est ut in praedictis bonis... Quinta conditio est sit Incompleta

...incompleta quod dicitur... Completa n. sunt Plura entia

...entia per accidens... Diversa praedicamenta, ut homo albus, vel

...diversas species aut individua unig... Non sunt

...concreta praesentia accidentaliter notis con- Crete non sunt

...notis significata completa et contentant... Completa

...a praedicamentis excludant. Sed male... Completa

...quia non verba concreta, sive substantiva... Completa

...accidentalia sunt, sua significata... Completa

Concretis
am accipiuntur.

Verba & eadem quod accipiuntur
Concretis non sunt et eo modo talia dicuntur et ratio
nam accipiuntur primo eo modo quo supra iam
primario institutione mediante uno conceptu
quasi. primario quidem aliquod significat
secundario a. Jctum vel personam cui acciden
talis significatur adiungere solet et hoc modo
Incompleta sunt. Illi modo accipiuntur
ut equipollent duabus vocibus completis equi
primario et per duos conceptus significanti
bus; Id quod partim primario partim secundario
alias significant si primo modo accipiuntur ut
patet curro, currit, tacito & eclipsia pro
mine p inde sumitur ac si ipsam personam
haberet adiunctam et sic est enunciatio, p inde
ac si dicam: Ego curro, ille currit, et alium
hoc modo idem significat quod duo accipiuntur
alium vel corpus alium.

Dicitur quod ergo de abstractis et concretis an
dem sentiendum? Id quod sequitur:
Sicuta concreta per se ac di recte ad predica
mentum pertinent, ut homo, at; Abstracta tan
tum indirecte ad predicamentum sicque relatione

ut album humanum.

habent ut supra dicitur, sed in se ad albedinem humanitatis
quod est predicamentum per se cum habeant per
concreta et accidentia. Concreta accidentia
a predicamentis recipiuntur. **S.** The
De eige et cum eo, accidit, et in istomodo. **S.** The
plurimum quod sit entia per accidens, tum quod sit
complexa quare utramque iam referimus. **S.** The
quod sit unum quod sit quia de id quod dicitur in
accidentis ponitur vel debet posse univocis et essenti
mitem predicari de fortis ut genera et species
vel certe univocis et essentialiter subiecti, ut fortis
natura species et genera subaltera: Sed acciden
tia in concreto sumpta tantum verominatim
predicantur et subieciuntur non essentialiter
accidentibus tum ex primo documento appellationum
quod sit. l. 8. c. ult. et tui agitate logice
natura fortis supponunt mte; tum exemplis, Nam
concreta accidentia neq. de suis abstractis uere
et essentialiter predicantur cum non liceat
natura. Albedo e colorata, vel Albedo e alba
neq. etiam de concretis ut si dicas hoc album
est album, vel album e coloratum. Cum tunc hinc
transiuntur supponant mte: multo magis de fortis
transiuntur de fortis.

Et

uniuocè et essentialiter predicari possunt. Nam
predicatio uniuoca è si dicas, Lac è album
uel nigr è coloratus. Verum quauis
hac rã. S. Thomas prioribz longè effica
cior sit ac ppter eam necessario dicendum
uideatur. Concreta scilicet accidentalia & se non
ita commodè in predicamento poni sicut abstra
cta eo quod non solent uniuocè et essentialiter,
de se predicari. Nilominus tamen conceden
dum uidetur ea etiam dicente in predicamen

ex Art. prædictis
+ inscriptione præbatur
directe concreta in
predicamento poni
Eundemque concre
ta predicantur
essentialiter.
3.
Connotatiua, seu
accidentalia concre
ta, ex arbitrio no
stræ uel intrinsecè
accipi.

1. tam quæ exempla scilicet, ut ipse
tiam singulorum predicamentorum inscriptiones
uideantur convincere, ut scilicet declarant
Toletus in Post predicamentis. q. 3. Tam quæ
aliqua concreta essentialiter predicantur de
se scilicet, Linea uel Superficies è quantitas.
Tamen uniuoca seu essentialis predicatio è
quam si dicas: Linea uel Superficies è Quan
titas. Tum denique quia concreta scilicet acci
dentalia seu connotatiua saltem intenduntur ex to
quentiam usæ et arbitratu non tamen de se uniuocè
sed etiam uniuocè uidentur predicari de concre
tis suis. Nam sicut ista propositio: albedo è color

e generis de sua specie; Ideoq; uniuoca et essentiali
 Ita nil uideatur obfata Quo nung etiam hinc. Alia
 e coloratum, possit ad essentialitatem restringi ex
 imitatione, ea uidentis si nimirum hinc uelit fte ad
 mte accipere. Neg. n. documentum illud uel dia
 lecticonum apud ma in tanto rigore accipienda
 uidentur, ut nullam patiantur exceptionem. tun
 qa ipse Fons. quadam exceptiones addit, factumq;
 multis modis impediti posse eam appellationem
 tun quia in Gabelg in compen. tr. 8. c. 2. docet
 Appellationem regala magis nitentur usa et autho
 ritate Philosophorum quam aliqua raoc ex reu
 natura petita, quae nimirum non e si contrario
 usa animantur, et exceptiones patiantur.

Ex dictis colligitur b. Condicio eorum predicatorum Septima condi
tio.
 quae in recta linea predicamentorum ponuntur, nimirum
 ut superiora de aliquibus inferioribus essentialiter
 et in qd predicantur et inferiora superioribus
 simpliciter illo modo subiciantur: cuius conditionis
 Docenda raia, hinc idem diuisionem. in. c. 2.
 et primam reg. in cap. 3. tradidit, mo propterea
 tantum. in c. 1. uideatur designasse equoca, uniuoca,
 et denominatiua, ut ostenderet qd uniuoca, ad p

dicamenta spectare. Uniuoca in qua tria et quatuor
accepta. Latet etiam hanc conditionem ex eo
predicamenti a. i. ex Capredo allata. Atque inter
res conditiones ista fortissima uideatur, nisi quod
examinatis perspenderet forte proter hanc et
etiam conditionem nullas requireret.

Ex hac conditione sequitur Individua non po-
ni directe in predicamento quia de nullo
possunt uniuocè predicari, predicatione formali
et artificiali sed tantum indirectè per
illam rationem habent. Et certe cum predica-
mentum ex prima nois impositione significet
uel predicata uel predicatorum seriem, In-
dicia a. i. sola tantum sunt non improbabiles
uidentur a predicamenti excludi prosertim
cum etiam Loph. in cap. de speciebus tripartita
in predicata nempe genera summa sabalter
na et species infimas ex Platone et ueteribus
Peripateticis inter predicamentalia entia
numeret dicatq. Individua eo quod infinita
sunt a philosophis relinq. ac negligi. nihilominus
in un. for. et alijs uentionibus nonnullis
etiam Individua directe saltem tanquam

quodammodo quiddam in predicamento et hoc est
eo quod superiora pred. ita de illis univociter esse
habetur predicantur et quod sint entia finita realia
Completa per se, et Incompleta.

Individa saltem
quod possint subici,
et sic conditiones re-
liquas habeat dire-
cte in pred. ponantur

Ita etiam facile ex dictis colligi potest, que
nam vocabula seu nomina in predicamentis logicis
respondere sint tria nimirum que significant entia
realia, completa, per se, Incompleta, et que
possunt univociter predicari, vel saltem subici.

ARTICULUS TERTIUS

Quenam indirecte in predicamen- tis ponantur.

Per accidens et indirecte in predicamento ponitur
illud, quod unig. quidem predicamenti perfectione
aliqualem sub. neg. tr. essentialiter et in quod, sub. poni?
eius generi summo; vel Indirecte in predica-
mento poni, e. ita pertinere ad aliquod predi-
camentum ut tamen non ponatur in recta linea
sed habeat aliquam habitudinem ad ea quod in
recta linea ponuntur, tanquam eorum partem,
vel principium, finem, etiam, negationem vel aliquid
simile, ut recte docet Gillig. l. 2. tr. 4. c. 7. n. 6.

Quid sit per accidens
et indirecte in pred.

In quo predicamento conantur
 Incompleta entia?
 In quo figmenta?

In quo inferuntur entia in completa pertinere ad illa
 predicamenta in quibus ponuntur eorum completa
 ut animi rationem et sensum vel corpoream
 ad predicamentum Substantie, partem caloris aut
 frigoris, ad Qualitatis. Secundo, negatio
 nes et privationes reuocantur ad predicamen-
 ta habituum h. e. rerum earum quae per carere
 gantur, ut non homo, ad Substantie, accidentis ad
 predicamentum Qualitatis, non potestas et non
habilitatis ad Relatiouis. Tertio figmenta
 ad predicamenta rerum ex quibus consistunt sunt
 ut Chymera, et tragelaphos ad Substantie predi-
 camentum. Quarto est ratio causa ratio
 nis vel ad predicamenta suorum fundamentorum
 vel ratio ad predicamentum Relatiouis quod per similitu-
 tudinem quam a rebus Relatiouis habent. Quin-
 to. Denique quod est id quod videtur ad quod
 predicamentum spectat habet aliquam habitudinem
 ad aliud quod videtur ponitur tanquam ad ali-
 quod perfectum ac completum ideo, DEUS
 videtur in predi-
 camento ponitur.

quod perfectum ac completum ideo, DEUS
 videtur in predi-
 camento ponitur.

Ad haec ea quae in dicitur ad aliquod predicamentum
 tinent, earent perfectionibus aliorum predicamentorum, nec
 in se habent perfectionem quantitatis aut qualitatis etc.
 ideo deo nullo modo potest in predicamento aliquo re-
 poni. *Quoniam* Gillig. l. 2. tr. 4. c. 7. n. 6. cum
 Greg. Confidante, et alijs ex. S. Thoma, q. 7.
 de Potentia. n. 3. et in 1. Dist. 8. q. 4. n. 2. ad.
 3. recte docet Deum posse quidem non ad unum
 reduci, sed ad omnia et singula predicamenta fan-
 quam principium efficiens, eamque continens, in omni-
 finitibus excedens, omnium predicamentorum perfec-
 tionem, non autem tanquam principium contentum et
 predicamentalis limitibus conclusum. Quo tamen factum
 est, ut finita in predicamento collocari solent.

ARTICULUS QUARTUS.

Qualis distinctio inter praedicamen-
 ta debeat intercedere.

Priusquam respondeatur ad quaestionem articuli, neces-
 sario supponendum est ex his quae in *Meta physica* in
 hunc modum Philosophorum sententiam docentur de
 distinctionibus. Primo. Distinctionem gene-
 rativam loquendo esse duplicem positivam scilicet
 et negativam. Positiva est, quae differat inter se

Distinctio duplex
 est: positiva vel ne-
 gativa.

dentia Positiva et flouo, buntum, et c. Negati-
ua negri pota qua differunt ea quoru ad-
utrumq; e non Ens, et carita, et tenebra,
non homo et non lapis, uel alterutrum saltem
quo pacto flouo a caritate, et non tunc
difi. deb. Ista doctrina legitur apud Bo-
arctz. Diss. 7. p. 1. n. 2.

Supponendum ideo omne u distinctione positi-

Positiua disti-
tio etiam duplicem distinctionem generationi loquendo, positi-

A parte rei d. raris.
duplicem, ut fasig pbat idem Suardz.
ut. p. 1. n. 9. et Jassuelz. p. 1. p. 1. Tomoz.
Diss. 16. n. 25. Gillig. l. 2. t. 6. c. 3. et
Conimb. in p. 1. Rozph. q. 4. a. 2. Quoru non
oio conueniant in modis loquendi. Una raris
p. 1. distinctio a parte rei. Altera distinctio raris.
Distinctio a parte rei e qua inuenitur in rebz
ante opoem flitg, qualis e inter tunc et
quum, et inter albedinem et dulcedine lactis
inter unitatem et lineam. Raris distinctio
e, qua conuenit rebz tantum q opoem
flitg q ren a parte rei unam et eandem,
diuersis conceptio solet intelligere. Quo
pacto teste. S. 1. dyo nifio. Ires pagita apud

Gillio dicitur, hinc quod secula et alicuius et
 facit unum apoc. lxxxv. et in Deo Sapientia et in fi
 Ha. Quinta. Et in Secunda, et tunc, sex. hinc
 Ha. Et. Ex quo sequitur quod recte notat Do
 uat. n. s. Res ab ha. distinctio ne tm p. extra
 se in denominatione dicitur si hinc, nimirum
 e diversis conceptibz formalibz q. adu. vel apti
 tudine circa aliqd. a parte rei unum, et hinc
 Vnde Deo, q. oia uno diuinitate simpliciter intrin
 te cognoscit ab eternis, non facit distinctio
 nem reos, quamvis inter se uias distinctio
 optime agnoscat. Haec distinctio negant
 Nominales, ac p. inde reputantur a Gillio. et distinctio a parte
 Distinctio a parte rei subinditur in Realem et rei in Realem et
 Modalem. Realis e. quae intercedit inter res Modales.
 quarum una sine altera potest in rerum natura con
 sistere, sicut p. diuinam Potentiam, ut san
 guis et farius, Petrus et Paulus, calor et aqua
 Nam Deo bene possit calorem sine oia aqua et
 igne, imo sine oia oia subito conferre, at patet
 ex mysterio. S. Eucharistiae. Ad haec dis
 tinctione ptinet, etiam illa distinctio qua
 totum spirituale Phisicum, differt ab altera sua

quam partem, ut homo ab anima. Hoc tamen modo
non differt figura a re quanta, nec sessio a
sede, nec curvitas a linea quae impossibile
est, unum numero figuram, et sessionem, et curvi-
tatem in eadem natura consistere et conser-
uari sine re quanta sine sede, et sine

Haec distinctio
est modalis.

linea. Distinctio modalis est, quae aliquid
ante operationem illius ab alio differt, tanquam
eius modus, ut figura a re quanta, sessio
a sede, et curvitas a re curva: et tan-
quam modus a modo, ut figura a sessione, et
sessio ab ambulacione. Judicium huius distinctio-
nis est, quando aliquid ab altero separari que-
rit, ut sessio ab homine, statim post separa-
tionem, non potest in eadem natura subsistere.
Impossibile enim est solam existere et separata
sessionem sine eo quod sedet, et curvitate sine
aliqua re curva.

Ratio distinctio omnium. Sour. Ratio
distinctio ratio et Gillig. c. 4. contradictorie Vasquez
in distinctione ratio subdividit, in distinctionem ratio rationis ratio
rationis rationis rationis rationis rationis rationis rationis
et rationis ratio rationis rationis rationis rationis rationis rationis
rationis rationis rationis rationis rationis rationis rationis rationis
quando illud in re concepta invenit rationis

tenet occasione q̄ p̄ter quam possit ac debeat
 talen rem diversis conceptibz apprehendere adeo
 distinguere. Quale fundamentum habet in So-
 crate, quem alio conceptu intelligit esse justum,
 aliud corpus, aliud animam etc. et in Deo quem
 uno conceptu apprehendit esse justum, alio nisi
 se in eodem, alio sapientem etc. et in sole, con-
 cipiendo eum vim illuminandi uno conce-
 ptu, et alio vim calefaciendi, et tertio vim efflu-
 candi etc. Quod fundamentum in Met. ex-
 capitulo et Gillio fufig explicanda est.

Distinctio r̄ay ratiocinantis est, quod illi
 non quasi arbitrata absq̄ fundamento in re
 obiecta, aliquid distinctis conceptibz intelli-
 git ut facit quando eadem Socratem dis-
 concipiendo dicit: Socrates est Socrates.
 hoc. n. facto, Socrates a seipso pro p̄ optinis
 seam denominatione dici potest distinguari
 sine conceptibilitate. Siq̄dem distinctos
 conceptus formales fundat. Hanc distinctionem
 docet Gillig. c. 5. interuenire inter rem
 rem qua apprehenditur conceptibz p̄ponit
 ut, et inter officium et definitum non.

inter concretas et abstractas. De quibus in Met.
Inter ea in titulo notandum, quamvis autho-
res circa has distinctiones per quod rem
ipsam fieri conveniant, plurimum tamen disti-
dere quoad modos loquendi. Nam cum

FB.

Distinctio realis, distinctio quam nos generatim distinctio
distinctio ante operationem a parte rei vocamus hinc ante opera-
tionem illius, distinctionem illius multi Realem, nonnulli Di-
ctio ex natura rei, distinctio ex natura rei et distinctio
distinctio actualis, actualis, alij distinctio nem sed in re,
distinctio secundum rem, Realem, alij eam dupliciter vocant distinctio
promissive usurpan-
tur.

ITEM

Distinctio rationis
intentionalis concep-
tibilis formalis
virtualis.

nem realem vel secundum rem qua oppositur
modali. Deinde distinctionem rationis
multi vocant intentionalem, alij concep-
tibilem, alij formalem, alij virtuales di-
stinctionem. Denique, quam nos vocamus
distinctioem modalem, formalem alij vocant
alij distinctioem a natura rei. Quia
loquendi varietate dum multi non ad-
tunt affinant auctores diversa sententia
verbis tantum diversis utuntur, et alij
confertunt.

Notandum deniq. distinctionem essentialiter et formalem a
 liquando esse realem tunc nimirum quando essentia ob-
 iectiva se dissident. Exo pacto essentialiter re-
 aliter differunt Letty et Basiphalg. Letty
 vero et Johannes tantum differunt realiter modi-
 modaliter non etiam essentialiter et sic.

Ad alios vero tantum esse tunc, quando essentia
 obiectiva sola raße differunt, ut actio et passio
 ex oium sententia.

Hic ponitur dicendum primo aliqua predicamenta aliqua predicamenta
 inter se a parte rei differre ex oium sententia a parte rei inter se dif-
 ferunt.
 Haec est certa quoad utramq. distinctionem qua a
 parte rei potest interuenire inter aliquas res: non
 realiter a flora differunt ex oium sententia salor
 figurar et alia qualitates, modaliter figurar a
 actio et passio et.

Dicendum ideo ad predicamentorum diuersita ad predicamento
 tum constituentiam sufficere distinctionem raois. ^{nam diuersitatem,}
 Sicut enim flora docent oes phti, quoad g. p. p. p. p.
 na predicamenta inter se collata qua certu
 e non debere plq quam raße ratiocinata dit
 sere, ut constat ex eo pto. floris et Passiois.

qua duo vis aiunt. sola rase ratiocinata a se
miam discrepare, ut Ariz 3. Phy 1. te. 29
ep^oste doct. Item dicendum putat Jozz
Disp. 39. s. 2. n. 20. De predicamento
et sitg, et compluribus alijs qua suo loco examina
da erunt. Dissentiant tamen ph^olica
distinctione g. predicamentum a sitg. Non
Vasquez in. 1. pto. Disp. 113. c. 2. n. 5. cum
nonnullis offerit, g. predicamenta acciden
tium ut minimum modaliter, vel ut ipse loquitur
ex natura rei, debere a sitg differre.
Fundamentum ippig e^o qa nil sit i^o ipi
accidere et inherere. sitg autem pra
dicamentale ab sitg supra. c. 2. describitur
tunc in quod cum in aliquo sit, non fiat que
dam pars in possibile e^o sine eo e^o in quod.
Sed opposita sententia quam sequitur Jozz
in Met. Disp. 32. s. 1. n. 21. q. 4.
c. 4. q. 3. e^o vis et probatur tunc qa
non e^o maior distinctio necessaria a sitg
predicamentum quam ad aliud. Cum igr Vas

quibus concedat titulus et rationis predicamento
 sola ratio videtur, quia illud negat de titulo
 Tum quia rationes reales et predicamentales et
 probabiliores sententiae non differunt ex natura
 rei a suis fundamentis: quae fundamenta cum
 sepe sint *posita* consequenter tunc etiam rationes
 ab eis non poterunt ex natura rei distingui ut
 in loco dicitur: tum quia fundamentum opposi-
 ta sententiae nullum est. Nam responderi dupli-
 citer ad illud potest. Primo, sola accidentia
 in hac sententia tanquam principalia analogata, ab
 Aristotele in cit. c. 2. fuisse descripta. Secundo
 verbum *esse* et *accidere*; Ita latere auctori
 debere, ut complectatur et predicatum, quod
 ita est extra essentiam *posita* ut tamen consi-
 deratur tanquam inherens per modum accidentis
 proprie dicti. Prior responsio est
 desumpta ex Corimb. in capitulo citatis. De
 Ferrario Verrariensi qui in 2do contra gentes
 c. 9. et 18. docet accidere ligari, an acci-
 dere uno modo a parte rei, aliquid dici accidere
 ad quod requiritur vera inherens et distinctio

e parte rei. Aliter modo dicitur deus et
parte illius. Formantur de una et eadem re
diversos conceptus: quorum unus alteri attribuitur
accidentaliter, licet illi a parte rei non sit
real. Quod vero idem Vasquez. cum suis
addit quando duo sunt idem a parte rei et
sola ratio diversa; non recte dicitur unum esse in
altero; falsum est: nam Justitiam et misericordiam
coetereque attributa quae sola ratio
a Deo differunt sicut litterae in
art. 2 in Deo. Deinde Petrus in 1° seq.
cap. ait, primas species in rebus esse in
Phys. 1. 23. iterum ait. Homines in
li et ois speciem in genere suo esse et in
ceteris etiam generis in specie dei. quae
sola ratio differunt.

Dicendum igitur oia et singula predicantur
inter sese ut minimum ratio ratiocinante
differre debere. Ita recte Toletus q. 3. in
fine predic. c. 3. ex rei sententia. Quae
probat. Quia non est alia distinctio
realis. Sumendo ratiocinante latius pro ut idem est
quod distinctio a parte rei sicut ante opate

illud. et Ratio, seu Rationem non esse necessariam
 in eam obediens. Tunc ut minimam necessarium
 distictio Ratio non quod ratiocinantis et uult
 quod legalis predicamentis que debent esse in
 prima, et primo diuersa ad eam a parte rei
 illi quod fundamentum habere, et quod ad hunc
 nam illud diuersi modo concipiuntur ad eam
 distingantur ratione Ratiocinata.

ARTICULVS QVINTVS
Quot sint predicamenta?

Decem esse predicamenta dicitur in 4. q. 1. c. 4.
 et numerus ita receptus est teste Suarez. Disp. cit. 39.
 p. 2. n. 12. ut quasi temeraciam in phisicis
 nectur eum in dubium reuocare. Et licet a predicamento in phisicis
 omni probari non possit, a posteriori tamen primo phisicis
 constat primo auctoritate Aristot. aliorumq. phisicis
 illustriorum phisicorum, a quibus unum nonnulli, praesertim
 recentiores dissentiant, erant ideo, quia putant
 predicamenta debere recipi a se mutuo differre.

Et

2do. Deinde Socrates. cit. n. 17. Denarium predicamentum
quia non sunt plura totum numerum recti dicit inde consistere quae ob
causam entiam generis et effectibus quos expressimus et ex obis predicatis
quam 10, quae ita incomplexis et completis quibus nominibus directis
sunt diversa ut in enumerationibus, non deprehendantur plura genera
possint in nullo ^{pro} genere ac predicatorum quam decem quae
conveniunt.

omnia s. inter se tantam diversitatem habent, ut
in nullo genere superiore univoce convenire
possint, ad quae etiam omnia alia predicata
directa vel saltem indirecta saltem commode
possunt revocari. Tertio etiam ab Occo
quodlibeto 8. q. 22. ex Averroes hac rase

3tio ex Occo idem numerus colligitur: Tot sunt predicamenta
Tot sunt quot modis ita quot modis responderi potest, quae incompleta
responderi potest et completa predicata ad quaestiones factas
ad q. de substantia singulari et in divinis dicitur, sed non
Sed tantum 10 modi fieri potest, tantum 10 modi ad quos omnia
dicitur responderi potest ad huiusmodi q. alia predicata facile redantur: Nam si
Ergo dicitur queratur quid sit Socrates? Responderi
Homo vel alii, aliisque incomplexis predicatis
ad primum predicamentum pertinentibus. Deinde
si dicitur sit Socrates quantitas? R. p. i.

complexa et completa predicata q^{ue} sunt tradi-
 camentum quot quantitas dicitur constituitur. n. g. e.
 Longum, latum, tricubitalem, si^{cut} 3^{is} quantitas
 qualis sit? quarto quo referatur? aut quem respectu
 habeat, quinto q^{uo} agat? sexto q^{uo} patiatur? septimo
 in quo loco sit? octavo quem situm in loco habeat?
 nono quando? decimo quomodo videtur sit? Omnes
 itaq^{ue} incompleta aut^{em} Ocean^{is} p^{er} quod convenien-
 ter respondetur ad aliquam questionem factam
 de individuo *forte* est in aliquo predicamento
 siue illud incompleta, sit nomen, siue verbum
 siue adverbium siue prepositio cum suo caso:
 alia autem incompleta non sunt in aliquo predi-
 camento, puta coniunctiones, et syncategoremata
 multa. nam per talia incompleta: si, et, atq^{ue},
 omnis, nullus, quodam etc. ad nullam questionem de
 individuo *forte* respondetur. Haderg Ocean^{is}
 ex cuius ratione etiam patet cur pauciora predi-
 cabilia sint quam predicamenta: nam predica-
 bilium ratio consistit in eo ut communitate et
 abstractione in essendi pluribus relationem habeant ad
 particularia, siue illa particularia sint *forte*

Cur pauciora predi-
 cabilia sint quam p^{re-}

dicamenta?
 dicata?

322
sive accidentia. Quod cum 9. tñ modis fieri
possit ideo tñ 9. predicabilia constituantur.
Predicamentorum a. numerus colligitur ex dictis
his modis directi et incomplexi predican-
di de prima fōsta, atq; hoc p̄caui p̄caui
invidit cum illa collectione qua n. ex S.
Thoma. 5. Met. 1. 7. bene explicant tot.
q. 11. de predicamentis in tot. et clarig. tot.
5. Met. 2. 7. q. 2. s. 3. alijs discipuli S.
Thoma coiter, tot. n. predicamenta in n. q.
S. Thomas, quot modi possunt et solent
complexa predicata mediate vel immediate
in prima fōsta esse, et de eadem predican-
vel ut alijs loquentur tot sunt predicamenta
quot modi essendi et predicandi de prima fōsta
sed tot sunt modi predicandi quot questiones
generales qbz aliqd de prima fōsta quaeritur.
Neq; huic p̄baci obstat quod Suarez. cit. s. m. b.
et cum illo loci n. b. h. q. 2. a. 3. dicat ad

non obstat, licet
Ocam hanc quædam neg, etiam assignari causam ut dicitur
sicut num. n. h. e. numerus in ordine ad primam fōstam col-
lum non p̄baverit. ligendg sit: nam questio non numerus tñ ipse

experientia, tum etiam ex eo quod oēs alia quae
 possunt cogitari sub his se comprehenduntur,
 vel nullo negotio ad eas reducuntur. Deinde
 questionem etiam merito non numerum desumunt
 cum et ex his querendi et predicandi de prima
 forma non a. de aliqua alia re. For. l. i. probat
 bene ex eo quia numerus predicatorum desumit
 debet ab ordine quem habet ad primam omnium
 huiusmodi formam est prima sine singulari
 forma ut testes putchre docet in c. seq. adeo
 ut eodem teste; via aut de testis primis dicitur
 tur testis, aut in testis eis sunt, ysq. salubris in
 possibile sit aliquid aliorum esse. merito igr ab
 numero iste denarium orum verum et predi-
 catorum desumitur.

Obiectio

Sed ex Conimb. Rubio et alijs, solet obijci hoc argu-
 contra numerum predicamentorum: Propter eam
 efficientem ponitur peculiare predicamentum
 nimirum actionis et propter materiales eam
 qua autem rei piendo aliquid patitur predi-
 camentum passionis ergo etiam propter eam
 finalem debet poni et sic erunt xi predi-
 camenta. Deinde etiam propter eam con-
 emplabilem numerum et aliud propter formalem

ex qbus sunt iz predicamenta. Sed respon-
dendum primo in colligendo numeru predica-
mentorum non debere haberi ratione causa-
rum et causalitatum sed diversorum modorum
qbus generatiu aliqd de prima p[ro]p[ri]e ad ge-
neralem aliquam questionem de ipsa fieri soli-
tam p[er] directam predicacionem, incomplexa et com-
pleta responderi potest; unde pro q[ui]bus accidit
et prater intentionem p[ro]p[ri]am contingit, ut
duo haec predicamenta duobus causis in gene-
ribus competere possent.

Respondeo de causa finalis finalis causa-
rum, q[ui] p[er] S. Thoma sententia est intentione
qua est aut voluntatis eamq[ue] ad predicamentum
qualitatis vel actionis pertinere ut in loco d[omi]ni-
cum erit: ca[us]am vero exemplarem non con-
stitueret peculiare q[ui]bus causa efficiens
intellectuali ita necessariam est conditionem
ut sine ipsa non possit suas actiones obire
ideoque non aliam quam eisdem ca[us]a efficiens
causandi modum habere. Ita, q[ui]a nec formalis
causa peculiarem modum predicandi deest
nec p[ro]p[ri]a t[ame]n ideo etiam non potest peculiare

predicamentum constituitur.

Quando obijciat alij, si agere et pati essent diuersa
 tegoria etiam habere et haberi; item continere loco et con-
 tineri, fore et diuersa predicamenta etc. Sed responde-
 tur negando sequela eo quod actio et passio diuersi
 predicandi modum habeant et ad diuersas de prima
 postea quaestiones addantur, sed adiacentia uel
 et continentia in loco uel tempore tantum unum p-
 dicandi modum efficiunt siue passiuis uerbis siue acti-
 uis operantur, neg. habere nuda sumptum sed ue-
 stium habitio siue adiacentia predicamentum ha-
 bitus constituit: similiter continentia localis et co-
 stentia sub duratione constituunt predicamenta ubi
 et quando put peculiari modo primam postea affi-
 ciunt ac de eadem predicari possunt adeo ut habere
 et haberi, continere et contineri si nudi et absq-
 addito sumerentur ad predicamenta actionis et pas-
 sionis referenda et uideantur.

Tertio obijciunt et complura predicata quae ad nul-
 lum predicamentum uideantur posse reduci. V.g.
 si dicitur homo est animatus, est materialis, bos est
 cornutus, auis alata, mensa est lignea, circulus est
 curuus, ferrum est ignitum, cyathus est inauratus etc.

Sed respondeo 4 priora si praedicta in
completa ut. vidi recte ad praedicamenta *substantia*
plurimae significant enim partes substantiales
Ex quibus tota *substantia* componuntur: ad reliqua
exempla responderi potest: Primo Artificialia
et id genus entia, de quibus illa praedicta affir-
mantur, esse accidentia quae accidenti ideoque non
non esse si qua de ipsis in complexu et directe
praedicari. Idem fuerint a partibus in praedica-
mentorum dispositione neglecta quippe quae sola
directa praedicta naturalium substantiarum et quae
sunt entia per se considerantur: nec ea tantum
praedicta quae de prima *substantia* completa mediata
vel immediate possunt praedicari. Quae de
causa etiam istarum enunciationum praedicta
et saltem sunt talia praedicta: anima rationalis
est unita corpori, corpus est altera parte hominis
vel animalis est animatum, est unitum aere etc. in-
feruntur ut sic ad nullum praedicamentum spectent:
neque enim ad praedicamenta accidentium pertinent
quandoquidem sunt *substantia* incompleta: neque ad praedica-
mentum *substantia*, quandoquidem de *substantia* nec

essentialiter nec si ϕ predicantur. si dicat ad γ
 dicantur. ϕ ta in d. reite reuocari. deo quod ϕ ta
 partes constituentes ϕ tae ϕ se sunt paulo ante
 conuata et alia eodem redyung. scilicet ϕ ta
 ϕ tae et dico etiam artificiatorum predica
 ta qua ϕ tae significant ad idem predicamen
 tum. ϕ ta eodem iure reuocari posse eo quod
 ϕ tae significant quamuis di recte ad eandem
 spectent cum ut sic non possit de prima ϕ ta
 uniuoce et essentialiter predicari et ϕ modis
 accidentibus significantur. Responderi pot
 est si mensa, et si ualga di. supponerent inter
 predicata ut sic ad nullum predicamentum
 spectare eo quod non constituent predicamentum
 artificiale cuius unig ϕ tae ratione habent, sed nel
 identitatem nel certe quam simillimam identitatem si
 aut si dicas lignum et ligneum, et e. animum et
 neg in predicatum habet se instar forma respectu
 ϕ tae. mo ϕ di ceret huiusmodi predicationes esse
 falsas et ois neptes non aberraturg uideretur
 a uero. Quod si artificia auipiatur
 ita ut uideantur debere auipi; Responderi
 potest oia id genus predicata referri posse ad

pradicamentu habere consentanti by loaim. c. 10.
q. 3. n. 2. in fine, cum Soarezio ut. p. 2. n. 31.
q. aiunt oes denominationes substantiales, auca
tem, ignitum, locatum. Si p. locum non ipa
sufficiat sed substantia cui inhaeret sufficiat intelli
gatur. I dealbatum. Si non intelligatur sola
albedo sed potius illa substantia ex qua dealbationes
fieri solent. I Qua responsio diligenter
p. multis notanda e.

NB.

Pradicamentum

Subst. et Quantita

ad 3. predicamenta

Reliqua ad 4. tum

Non magis difficile e in id genus exemplis responderi

quodum ex quinq. predicabilibus singula predi-

ca spectant: sed dicendum prima duo reuocari

ad tertium nempe ad diff. tam si eadem essentia

de hoie ut ad ipsam essentiam spectent. Quo

fit ut maiore iure ad predicamentum substantia qua

reliqua reuocari possint. Quia oia accidentia

liber et contingenter de suis substantiis predicantur

ideoque ad 5. predicabile spectant.

Quia praesertim a Soarezio. ut. p. 2. n. 31. contra

denarium hunc numerum obijciuntur sed dixi

utiliora quam ut hoc loco explicari et intelligi

possint. Pro substantia intelligendo ac descendendo

notat Anonymus Intentionem illius in hoc libello fuisse
 non de entibus quae sunt entia exquisita et subtiliter
 differere ac singula praedicata quae cogitari possent
 per singula praedicamenta disponere; sed pingui
 Minerva tantum de simplicibus et incomplexis
 uocibus agere quatenus per medios simplices concep-
 ty ab hominum multitudine significantur.

CAPVT QVINTVM. De Substantia.

Ab hoc capite incipit ista huius libelli pars, et
 tractatio singulorum praedicamentorum specialis.
 Unde potest totum caput in 2 partes in quarum
 prima Aristoteles docet quod sit prima, quod ista ista
 casus inter se conferunt. In altera parte. b.
 propriae ista tradit.

Prima pars capituli.

Ante omnia atque notanda est varia acceptio
 uocis **Substantia**. Nam primo accipitur ^{10.} rei uentura, seu est ens
 cuius rei essentia, sine cuiusmodi res sit uere ista, reale, seu ratio.
 sine accidentibus, sine ens reale sine ens ratio aut
 fictitium quo pacto usurpata fuit supra. c. 1